

VẤN ĐÁP HỌC PHẬT

Kỳ 28

Giải đáp: Lão pháp sư Tịnh Không

Thời gian: 17/03/2006

Địa điểm: Hiệp hội giáo dục Phật-đà Hồng Kông

Viết dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lưu

Quý vị pháp sư, quý vị đồng tu, hôm nay là thời gian giải đáp câu hỏi của chúng ta.

Hỏi: Đầu tiên là năm câu hỏi của đồng tu Trung Quốc. Câu hỏi đầu tiên, lão pháp sư từng nói chúng sanh địa ngục có thể dựa vào thân người đến cầu siêu độ, quy y, xin hỏi là nhân duyên gì mà họ có thể tới cầu siêu độ?

Đáp: Chuyện này từ xưa đến nay rất nhiều, chúng tôi đọc thấy rất nhiều trong văn tự, ghi chép. Trong những năm này, bản thân chúng tôi cũng tự mình gặp qua những chuyện này. Tỉ mỉ quan sát thì đây không phải là giả, tuyệt đối không phải là người bị dựa thân biểu diễn ra, đích thực có tính chân thực của nó. Địa ngục, trong kinh Địa Tạng giảng rất rõ ràng, nếu không phải là tạo tác nghiệp nhân địa ngục, địa ngục ở trước mặt thì bạn cũng không nhìn thấy. Cho nên chỉ có hai loại người, một là Phật Bồ-tát, tới địa ngục giúp đỡ những chúng sanh này, các ngài có thể tới đó, một loại còn lại chính là người tạo tác tội nghiệp. Họ có thể ra ngoài, trong tướng tượng thông thường của chúng ta, chắc chắn cũng là được oai thần tam bảo gia trì. Họ thực sự sám hối, thực sự quay đầu, cho nên quay đầu là bờ; nếu như không biết sám hối, không biết quay đầu, vậy thì không cách nào ra ngoài được.

Ra ngoài dựa vào thân người, người này vẫn phải có duyên phận với họ, họ không thể tùy tiện dựa vào người. Phạm là dựa được vào thân người, người này có duyên với họ, trong đời quá khứ nhất định có duyên, đồng thời có thể giúp đỡ họ; nếu như không có duyên, không thể giúp đỡ họ, họ tìm người này không có tác dụng. Họ tìm được người này, người này đều có thể giúp đỡ họ, đây là tin tức mà chúng ta biết được nhiều như vậy. Họ tới cầu siêu độ, tới cầu quy y, đây là chuyện tốt. Chuyện như vậy, tôi tin rằng các vị thần minh ở trong địa ngục cũng sẽ hỗ trợ họ, gọi là “người cùng tâm này, tâm cùng lý này”. Ví dụ người này phạm tội bị ngồi ở trong tù, họ có hối cải, hy vọng tìm người tới giúp đỡ họ. Trưởng cai ngục trong nhà tù, những người canh giữ ở nhà tù cũng sẽ hỗ trợ họ, cũng sẽ giúp đỡ họ, nếu họ thực sự

muốn quay đầu. Đây là điều chúng ta có thể tưởng tượng được. Chúng sanh ở cõi địa ngục chắc cũng là tình huống như vậy nên họ mới có thể rời khỏi địa ngục, tạm thời rời khỏi.

Thậm chí cũng có người nói, họ rời khỏi tới cầu siêu độ, sau khi trở về vẫn phải chịu quả báo nặng hơn. Điều này cũng không thể nói không có đạo lý, nếu không thì địa ngục tùy tiện xin nghỉ, tùy tiện ra ngoài, làm gì có chuyện dễ dàng như vậy! Cho nên họ vẫn phải chịu chút khổ, cũng coi như họ phải trả giá. Vào thời xưa, ví dụ người bình thường kiện cáo, kiện cáo là chuyện rất phiền phức, thực sự trình đơn cáo trạng thì phải lăn trên tấm sắt, tức là trước tiên bạn phải chịu tội. Người khác nhìn thấy bạn thực sự có oan khuất, bạn không có oan khuất thì bạn sẽ không bằng lòng chịu vậy, còn chưa cáo trạng đã phải chịu hình phạt trước, đã phải chịu khổ nạn này. Cho nên, địa ngục chắc cũng là tình huống giống vậy, đây là điều chúng ta có thể tưởng tượng được.

Chúng tôi giúp họ quy y, giúp họ siêu độ, đích thực là họ có lợi ích. Thiện căn sâu dày thường thì siêu độ họ cũng có thể sanh tới thế giới Cực Lạc, đương nhiên đây là rất ít, không phải là đa số. Giống như lần trước chúng tôi ở Úc, Sơn Đông có một nhóm chúng sanh từ địa ngục ra ngoài, số lượng rất nhiều, hỏi họ có bao nhiêu người? Đếm không hết. Sau khi làm siêu độ cho họ, hỏi lại họ có nhận được lợi ích không? Họ nói có. Tôi nói có bao nhiêu? Họ nói một phần ba. Một phần ba được lợi ích, còn có hai phần ba mặc dù cùng nhau tham gia siêu độ nhưng không có được lợi ích thực sự. Lợi ích này là gì? Thiếu số là đã vãng sanh Tây Phương, còn đa số thì có chúng sanh sanh lên trời, có chúng sanh tới cõi người, lại đầu thai, đầu thai vào cõi người. Còn có đầu thai vào cõi súc sanh, tới cõi súc sanh cũng là siêu sanh, súc sanh tốt hơn địa ngục nhiều. Cho nên đích thực, từ tin tức mà họ tiết lộ thì thực sự có giúp đỡ.

Hỏi: Câu hỏi thứ hai, người hỏi nói có rất nhiều người bị bệnh không đi khám bác sĩ, cho rằng một lòng đọc kinh, niệm Phật thì bệnh có thể khỏi, xin hỏi như vậy có coi là mê tín không?

Đáp: Hai ngày trước, Lăng Tư (bà là hội trưởng trước đây của Học hội chúng ta), bà từ Bắc Kinh mang tới một bộ đĩa tặng cho tôi, tổng cộng có chín đĩa. Có ba đĩa là nói về quả báo sát sanh, tiêu đề là “Bạn có thể ăn thịt chúng sanh không?” Nếu sau khi bạn xem xong, tôi nghe nói rất nhiều người sau khi xem xong thì không còn ăn thịt nữa, đổi qua ăn chay, cho nên đây là chuyện tốt. Ngoài ra có sáu đĩa là nói

chuyện này. Họ tổng cộng phỏng vấn hơn 40 người, đều là bị bệnh nặng, bác sĩ đều từ chối, cho rằng họ không còn cứu được nữa, họ trở về chính là tụng kinh, niệm Phật, kết quả bệnh liền khỏi. Trong bệnh viện cũng cảm thấy là kỳ tích, không thể nghĩ bàn, nhưng số người lại nhiều như vậy. Mỗi người đều làm một báo cáo cho tình trạng của bản thân họ, cho nên sau khi mọi người xem xong rất cảm động. Rốt cuộc là đạo lý gì? Đích thực là có đạo lý, đạo lý này hôm nay tôi không giảng, tôi ngày mai sau khi giảng kinh xong, chúng ta có một tiếng đồng hồ chuyên giảng đạo lý này, tôi cũng nghĩ tới một tiêu đề “thực sự tu hành, thực sự thọ dụng”. Đây là có đạo lý, không phải là mê tín, có đạo lý rất sâu ở trong đây.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, người hỏi nói có một người anh trai thiếu năng, hơn 60 tuổi, không thể tự chăm sóc bản thân, nhưng mỗi ngày ăn chay, niệm Phật không gián đoạn, người đoán mệnh nói rằng trước đây anh ấy là một vị hòa thượng xấu.

Đáp: Có khả năng! Đời này có thể sám hối, cố gắng chăm sóc cho ông, dùng tâm yêu thương chăm sóc ông, để ông có thể niệm Phật không gián đoạn, đây là chuyện tốt. Niệm Phật nếu công phu thực sự đặc lực thì vận mệnh của ông có thể xoay chuyển lại.

Hỏi: Người hỏi có hai câu hỏi. Câu hỏi đầu tiên, xin hỏi anh ấy như vậy có thể vãng sanh Tây Phương không?

Đáp: Thiếu năng không phải là vấn đề, có thể vãng sanh Tây Phương hay không là tín nguyện của ông, ông có tin Tây Phương không? Ông có muốn vãng sanh không? Nếu có thể tin, có thể nguyện thì có thể vãng sanh. Đại sư Ngẫu Ích nói rất hay, có thể vãng sanh hay không quyết định ở có tín nguyện hay không, phẩm vị cao thấp là công phu niệm Phật sâu hay cạn, cho nên quan trọng nhất là thật tin, thật tin nguyện thiết. Thật tin biểu hiện từ chỗ nào? Thực sự buông xuống thế gian này, đó là thật tin; nếu như vẫn chưa buông xuống được, đó không phải là thật tin. Ví dụ nói cho dù đối với người, đối với việc, tôi thích cái này, ghét cái kia, đây không phải là thật tin. Thật tin sẽ không khởi tâm động niệm, tại sao vậy? Đây không phải là việc của tôi, không liên quan đến tôi, không quan tâm đến. Tức là không cần bàn tới phân biệt, chấp trước, vọng tưởng của bạn, phân biệt chấp trước thực sự nhẹ rồi, nhạt rồi, không còn nữa, đối với người khác từ bi, tâm thương yêu bình đẳng, tánh đức của bạn hiển lộ ra, phiền não của bạn dần dần phai nhạt, nhẹ rồi, đây là thật tin, thực sự có nguyện vọng tới thế giới Cực Lạc.

Thế giới Cực Lạc, Phật nói rất rõ ràng, người nơi đó đều là người thiện, tuyệt đối không có người nào có ý niệm ác, người có ý niệm ác không thể vãng sanh, điều này chúng ta phải đặc biệt chú ý. Còn có ý niệm ác, vậy thì bạn chính là người ác, người ác làm sao có thể vãng sanh? Sanh tới thế giới Cực Lạc, nơi đó đều là người thiện, bạn không thể chung sống với họ, cho nên nhất định là tâm thiện, hành thiện. Tâm thiện, hành thiện phải rèn luyện trong cuộc sống hàng ngày trước mắt của chúng ta! Người nhìn không thuận mắt cũng có thể sống chung, cũng có thể hoan hỷ, như vậy là được, oan gia nên giải không nên kết. Hóa giải oan kết không được ở đời phương, yêu cầu người khác hóa giải là chuyện không làm được, yêu cầu chính mình; từ nội tâm của chính mình hóa giải thù hận, hóa giải đối lập, đây là có thể làm được. Chỗ này của tôi hóa giải, họ không hóa giải, không thành vấn đề, họ vẫn làm luân hồi của họ, tôi giải thoát rồi. Nếu như không thể bỏ đi đối lập, họ đối với tôi không tốt, tại sao tôi phải đối xử tốt với họ? Ý niệm này hồng bết rồi, ý niệm này không ra khỏi luân hồi được, ý niệm này không thể vãng sanh được. Cho nên phải nghe kinh nhiều hơn, phải hiểu rõ lý, thực sự áp dụng vào trong đời sống, áp dụng vào đời nhân xử thế tiếp vật, như vậy mới có thể vãng sanh.

Hỏi: Tiếp theo hỏi, người làm em gái như con nên làm gì cho anh trai mình?

Đáp: Bạn cố gắng chăm sóc cho ông là được, để ông niệm Phật không được gián đoạn, thường nhắc nhở ông, thực sự tin tưởng, thực sự phát nguyện thì ông có thể vãng sanh.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo. Đệ tử trước đây vì muốn trốn tránh phiền phức trong gia đình, từng dự định xuất gia mà đòi một món tiền trong nhà, nhưng đến nay vẫn quyết định tu hành tại gia, xin hỏi đệ tử làm như vậy có bị coi là nói dối không? Có ảnh hưởng vãng sanh không?

Đáp: Là nói dối, đây đương nhiên là nói dối, bạn lừa gạt người nhà của bạn. Nhưng nói dối có thể sám hối, bạn có thể mang số tiền này đi làm việc tốt, hồi hướng công đức này cho người nhà của bạn. Người nhà của bạn chưa chắc làm việc tốt, làm việc thiện, bạn có thể lừa tiền của họ đi làm việc tốt, công đức là của họ. Không được chiếm làm của riêng, chiếm làm của riêng thì sai rồi, thay họ làm việc tốt, công đức là của họ, hồi hướng cho họ, đây là chuyện tốt, vậy thì không có lỗi lầm.

Hỏi: Thứ hai, người hỏi nói bởi vì người nhà làm việc ở Cực thuế, từng đi sai đường, tiền mà đệ tử sở hữu và chi phí trong gia đình không biết liệu có trong sạch không? Xin hỏi liệu đệ tử cũng phải chịu trách nhiệm nhân quả không?

Đáp: Có, gọi là chịu trách nhiệm nhân quả liên đới, tức là nguồn gốc của tiền tài phải trong sạch, nếu như không phải là trong sạch, trong Phật pháp gọi là trộm cắp. Phạm vi trộm cắp vô cùng rộng, cho dù là dùng phương pháp thế nào, mình không nên có được mà mình đều có được thì đều coi là trộm cắp, không thể không biết điều này. Địa vị cao, quyền lực lớn, mọi người tặng quà cho bạn, không phải là thật lòng tặng, bắt buộc dĩ không tặng không được, lúc không tặng quà mà nhờ bạn làm việc thì khó khăn trùng trùng, đây đều coi là trộm cắp, không phải là người khác hoan hỷ cam tâm tình nguyện. Cho nên trộm cắp, nói chi tiết thì phạm vi cũng là sâu rộng vô tận, chúng ta đều phải rõ ràng; nói tóm lại không nên làm thì tuyệt đối không được làm.

Chúng ta thường nói, con người đều có ý niệm chiếm chút lợi ích, ý niệm này là tâm trộm cắp, không trừ bỏ ý niệm này thì bạn sẽ thường phạm phải trộm cắp, sẽ có những hành vi này. Cho nên, chúng ta nhất định phải đoạn trừ ý niệm chiếm lợi, tuyệt đối không làm chuyện này, cuộc sống của chúng ta có khổ hơn chăng nữa cũng không sao. Nếu muốn cải thiện cuộc sống của chính mình, hy vọng bản thân mình trải qua khá giả một chút, phương pháp của Phật giáo hay, bố thí tài, càng bố thí tiền càng nhiều, đây là phương pháp đúng đắn; muốn thông minh trí tuệ phải bố thí pháp; muốn khỏe mạnh sống lâu thì bố thí vô úy. Phật dạy chúng ta ba phương pháp này, đích thực có cầu ắt ứng. Bản thân bạn hết lòng nỗ lực đi làm thì bạn sẽ có được hiệu quả, sau đó bạn hoàn toàn tin tưởng đối với lời Phật dạy, không còn có nghi ngờ nữa.

Hỏi: Thứ ba, đệ tử nên làm thế nào đối với tu học, gia đình, xã hội đều mỹ mãn?

Đáp: Thứ nhất là phải hiểu rõ đạo lý, đây là quan trọng nhất. Muốn hiểu rõ đạo lý thì phải đọc kinh nhiều, nghe kinh nhiều, đọc kinh không hiểu thì nghe nhiều, sau khi nghe hiểu thì có thể đọc. Thường đọc kinh, thường nhắc nhở chính mình, tuyệt đối tuân thủ giới luật. Hôm nay chúng tôi đề xướng Đệ Tử Quy, Đệ Tử Quy là giới luật căn bản, bạn có thể làm được, bạn có thể làm được Thập Thiện Nghiệp Đạo, vậy thì đối với tu hành của chính mình, đối với gia đình, đối với xã hội thực sự là đều mỹ mãn. Nếu không thực sự làm thì không được, hiểu rõ mà không thể thực hành thì vẫn không có được lợi ích, vì vậy nhất định phải làm được.

Hỏi: Câu hỏi thứ năm tiếp theo, có liên quan đến cư sĩ chủ pháp làm Tam Thời Hệ Niệm. Xin hỏi lão pháp sư, cư sĩ không thọ giới, uống rượu, ăn thịt, bắt hiếu cha mẹ liệu có thể lên đài gõ pháp khí không?

Đáp: Tốt nhất không nên lên đài, những thói hư tập khí này đều còn, bạn lên đài thì quỷ thần coi thường bạn, pháp sự này sẽ không có cảm ứng.

Hỏi: Cư sĩ chủ pháp, không có truyền thừa, chỉ học tập theo đĩa thì có được không?

Đáp: Đây là rất miễn cưỡng, bạn muốn hỏi có được không? Mấu chốt ở thành ý, có phải là tâm chân thành không? Có tâm chân thành thì có thể, thành ất linh, thành ất có cảm ứng. Rất nhiều người nói tôi rất thành, tôi rất chân thành! Chân thành có tiêu chuẩn, phải biết điều này. Tiên sinh Tăng Quốc Phiên thời nhà Thanh định nghĩa đối với “thành”, định nghĩa nói rất hay, rất tương ứng với kinh Phật nói. Thế nào gọi là thành? “Một niệm không sanh gọi là thành”, nói cách khác, bạn vẫn còn khởi tâm động niệm, vậy thì không có thành ý. Chúng ta lại hạ thấp phạm vi này, bạn còn có phân biệt thì bạn không có thành ý, bạn còn có chấp trước thì bạn không có thành ý. Mức độ thấp nhất, đối với hết thầy người, việc, vật không chấp trước thì mới có một chút thành ý, một phần ba thành ý. Lại có thể không phân biệt, vậy thì bạn có hai phần ba thành ý; tới không khởi tâm, không động niệm thì bạn mới có thành ý viên mãn, có thể thấy được chữ “thành” này không phải là chuyện dễ dàng.

Trong tâm của chúng ta vẫn có tự tư tự lợi, vẫn có đúng sai ta người, vẫn có mừng giận buồn vui, thành ở đâu ra? Người thực sự chân thành thì tâm bình khí hòa, đối với tất cả mọi người từ bi bình đẳng. Chỉ cần có phân biệt thì không có thành ý, cho nên đây là một chuyện rất không dễ dàng. Tốt nhất là học tập theo pháp sư, ở chỗ của chúng ta không tìm được pháp sư chủ trì thì cư sĩ có thể làm.

Hỏi: Thứ ba, cư sĩ có thể đọc “cung thỉnh Sơn Tăng đấng tòa” không?

Đáp: Bạn không phải là người xuất gia thì không được xưng là “Sơn Tăng”. Bạn cung thỉnh tên của chính mình, xưng tên của chính mình là được; nếu như đã thọ tam quy ngũ giới, Bồ-tát giới thì xưng pháp danh.

Hỏi: Tiếp theo là câu hỏi của đồng tu ở Mỹ. Người hỏi nói rất nhiều đạo tràng và nhà của đồng tu đều lưu trữ rất nhiều đĩa giảng kinh, đọc kinh và tụng niệm, những loại đĩa này nếu theo xu thế phát triển công nghệ mới hiện nay, thì mấy năm sau rất có khả năng đều bị đào thải, trước mắt đã có xu hướng này, đạo tràng tích lũy quá nhiều đĩa, băng cassette lỗi thời, tạo thành khó khăn, xin hỏi nên xử lý số lượng lớn đĩa, băng cassette này như thế nào?

Đáp: Nước Mỹ là đất nước khoa học kỹ thuật vô cùng phát triển, cho nên công nghệ mới này là thay đổi từng ngày, tỷ lệ đào thải rất lớn. Trong hoàn cảnh này, đĩa, băng ghi âm, băng ghi hình cũ, trên thế giới vẫn có rất nhiều khu vực lạc hậu, sao bạn không tặng cho họ? Tặng cho họ, bạn xem, vừa là bố thí tài, vừa là bố thí pháp, quả báo bạn có được là tiền tài và thông minh trí tuệ, mau chóng làm, làm nhiều chút! Bạn xem các nước ở châu Phi, rất nhiều quốc gia thuộc Đông Nam Á, hiện tại tôi thấy họ vẫn dùng băng ghi âm để nghe, vẫn chưa có đĩa, cho nên tặng họ là tốt.

Hỏi: Tiếp theo là câu hỏi của đồng tu Úc. Câu đầu tiên, xin hỏi thế nào gọi là “ché lễ tác nhạc”? Ai tới làm hạng mục công việc này?

Đáp: Trước tiên bạn phải hiểu thế nào là “lễ”, thế nào là “nhạc”, lễ nhạc dùng để làm gì, bạn phải hiểu rõ đạo lý này. Thế giới hiện tại của chúng ta, lễ và nhạc đều không còn nữa, cho nên trong lịch sử gọi là thời loạn, thiên hạ đại loạn! Đại loạn chính là con người không có quy tắc. Lễ là quy phạm hành vi của chúng ta, hành vi của thân khẩu, đó chính là tiêu chuẩn, bạn không thể vượt khỏi, cũng không thể không đạt tới. Cho nên lễ nói về tiết độ, nó có chừng mực, ai cũng đều phải tuân thủ, xã hội sẽ có trật tự, sẽ không loạn, tác dụng của nó là ở chỗ này.

Trung Quốc thời xưa, lễ nói có năm loại, tế lễ chính là cúng tế, cúng tế tổ tiên, cúng tế quý thần, cúng tế núi sông, đây là loại đứng đầu tiên trong lễ. Tác dụng ảnh hưởng của nó vô cùng sâu xa, có thể khiến con người không chỉ cảm ơn đối với tổ tiên, cảm ơn đối với tổ tiên nhiều đời, đã để lại nhiều di sản như vậy cho chúng ta, để lại những kinh nghiệm trí tuệ. Hơn nữa, cảm ơn đối với hoàn cảnh sống của chúng ta, chúng ta cảm ơn thiên nhiên, đây là hình thành thương yêu bảo vệ thiên nhiên mà ngày nay nói tới, bạn thương yêu bảo vệ thiên nhiên thì bạn sẽ không phá hoại sinh thái của môi trường tự nhiên, bạn sẽ không phá hoại. Con người hiện nay không hiểu đạo lý này, tùy ý phá hoại môi trường tự nhiên. Hiện tại có rất nhiều người đã ý thức được, hồi báo của thiên nhiên dành cho chúng ta, e rằng muốn tiêu diệt toàn bộ nhân loại trên trái đất; bạn đối với nó không tốt, nó muốn báo thù bạn. Cho nên, tất cả tai họa tự nhiên không phải là không có nguyên nhân, chúng ta có lỗi với thiên nhiên, thiên nhiên hồi báo chính là điều này.

Hôm qua tôi nhìn thấy đồng tu trích ra từ một đoạn của một số bài báo gần đây trên mạng, bài báo nói về nước trên trái đất. Đại khái có một nửa số con sông trên toàn thế giới sắp khô cạn, hoặc là bị ô nhiễm nghiêm trọng, con người không thể dùng để uống được, cũng không thể dùng để tưới tiêu, chuyện này phiền phức lớn

rồi. Ở Trung Quốc, mọi người đều biết Hoàng Hà, Hoàng Hà sắp cạn mất rồi. Bạn nói Hoàng Hà từ xưa đến nay nuôi dưỡng biết bao nhiêu người, hiện tại vì sao lại cạn mất? Sông Nile ở Ai Cập, châu Mỹ cũng có mấy con sông lớn, đều có hiện tượng này, thiếu nước. Hiện tượng này nghiêm trọng, nếu không thể cải tiến thì hai mươi, ba mươi năm sau, thật vậy, người trên trái đất không có nước uống. Thế giới này hiện nay, theo thống kê đại khái cũng có hơn một nửa dân số uống nước không sạch sẽ, cho nên bị mắc rất nhiều bệnh kỳ quái. Từ đâu mà ra? Từ nước bị ô nhiễm mà ra, vấn đề rất nghiêm trọng! Phải biết điều này, đây là do con người phá hoại môi trường tự nhiên nên gặp phải sự báo thù của môi trường tự nhiên.

Nhà khoa học cũng cảnh báo chúng ta, phá rừng chặt cây tràn lan! Cây cối giữ nước và đất, bạn chặt hết chúng đi, nước và đất không có cách nào giữ lại được nên trôi mất, dòng sông khô cạn, vấn đề này vô cùng nghiêm trọng. Còn có động vật hoang dã, động vật hoang dã vào trước đây, thông thường thống kê là đại khái 50 năm có một loài động vật bị xóa sổ, tuyệt chủng, họ nói hiện tại đại khái mỗi năm đều có, mỗi năm đều có một hai loài, tương lai động vật cũng không còn nữa. Động vật không còn nữa, thực vật không thể nuôi dưỡng con người, con người sẽ đi đến đường cùng. Tại sao động vật không còn nữa? Loài người bắt giết hàng loạt, ở dưới nước, ở trên bờ, bắt giết hàng loạt, khiến cho sinh thái của trái đất mất đi sự cân bằng, cho nên rất nhiều tai nạn hiện tiền, chuyện này rất phiền phức, rất nghiêm trọng.

Rất nhiều tôn giáo phương Tây nói tới ngày tận thế, không phải là đánh tiếng đe dọa, chúng ta nhìn thấy những tình huống trên trái đất hiện nay, tôi tin rằng nhất định sẽ có ngày này. Nếu như loài người không giác ngộ, không thể quay đầu là bờ, có thể rất nhanh sẽ hiện tiền, rất đáng sợ. Lâu mười của học hội của chúng ta, các bạn vừa bước vào sẽ nhìn thấy treo một tấm bản đồ, đây là người Mỹ vẽ, là bản đồ tai nạn. Toàn bộ vỏ trái đất xảy ra biến hóa, đại dương sẽ dâng lên thành đất liền, đất liền hiện tại sẽ chìm xuống đáy biển, là thông tin rất đáng sợ. Tấm bản đồ này tôi nhìn thấy ở Mỹ khi còn trẻ, chắc đại khái có 40, 50 năm rồi, chế tác vào 40, 50 năm trước. Lúc đó tôi mua năm tấm, chuyển nhà quá nhiều, số lần chuyển nhà quá nhiều, đều không thấy nữa, chỉ còn lại một tấm này. Tấm treo trên tường đó là bản phục chế, tấm bản đồ gốc lớn hơn tấm này, tấm bản đồ này là thu nhỏ còn một phần tư, mọi người xem thử, thường xem thì thường có tâm cảnh giác.

Cho nên lễ vô cùng quan trọng, nếu con người có quy tắc thì họ sẽ không làm loạn. Dùng lễ điều phục thân, khiến cho lời nói của chúng ta, hành vi của chúng ta

có phép tắc. Ai nấy đều tuân theo phép tắc thì sẽ không xâm phạm người khác, sẽ không phá hoại môi trường tự nhiên. Nhạc là điều phục tâm, tức là tính tình, bạn xem tính tình con người hiện nay nóng nảy, không định lại được, tất cả đều theo khoa học kỹ thuật, đều nói về tốc độ, nói về nhanh. Nhưng lời dạy bảo của Trung Quốc từ xưa đến nay đều là dạy người phải chậm, động tác phải chậm, lời nói phải chậm. Trong Đệ Tử Quy cũng nói chậm mới không dễ xảy ra sai lầm, quá nhanh thì rất dễ xảy ra sai lầm. Nhạc điều phục tâm, trong tâm có lo âu, có phiền não, hát vài bài là có thể hóa giải. Nhưng âm nhạc hiện nay nghe xong càng buồn bực, nghe xong sanh phiền não, không giống thời xưa, âm nhạc thời xưa sau khi nghe xong, đích thực có thể giúp bạn tâm bình khí hòa. Cho nên nhạc là điều phục tâm, bạn nói xem quan trọng biết bao. Sự lo âu phiền não trong tâm con người, nếu như không thể hóa giải, tích tụ lâu ngày thì tinh thần của con người sẽ trở thành thất thường, hiện tại có rất nhiều người có vấn đề này, đều từ lo âu mà ra.

Cho nên hai thứ này, thời xưa trong giáo dục vô cùng coi trọng. Ai tới chế tác? Lãnh đạo đất nước, hoàng đế mới có quyền chế tác lễ nhạc này, họ muốn đưa người dân cả nước đi vào quỹ đạo thì phải dùng phương pháp này. Cho nên lễ nhạc là nhà nước đặt ra, tư nhân không được phép, tư nhân không có quyền chế tác lễ nhạc. Chúng ta xem lịch sử, lịch sử Trung Quốc vô cùng hoàn chỉnh, mỗi triều đại sau khi chính quyền thành lập, trong vòng năm năm nhất định làm ra lễ nhạc, cuộc sống của người dân đi vào quỹ đạo. Duy nhất sau khi nhà Thanh diệt vong, đến hiện nay sắp 100 năm rồi, 100 năm không có lễ nhạc. Cho nên lịch sử trong tương lai, thời đại này gọi là thời loạn, thời đại loạn. Quốc gia sáng tác nhạc có lẽ chỉ có quốc ca, quốc ca do quốc gia chế tác, chỉ có một bài này, những bài khác thì không có; chương nhạc của hôn lễ, tang sự, ăn mừng trước đây đều có, hiện tại đều không còn nữa. Lễ phục cũng không còn nữa, bạn xem hiện tại thông thường đều mặc vest, vest chính là bị người nước ngoài đồng hóa. Cũng may là người xuất gia chúng tôi không bị đồng hóa, trang phục mà người xuất gia chúng tôi mặc là trang phục thời nhà Minh, vẫn có thể giữ gìn được. Trang phục của người Trung Quốc mặc thoải mái hơn người nước ngoài, rộng rãi, mặc rất thoải mái, trang phục của người nước ngoài thì bó sát, ôm khít vào người, đích thực là rất không thoải mái.

Cho nên bạn tỉ mỉ mà quan sát, mà thể hội, những thứ của Trung Quốc là văn hóa 5.000 năm! Văn hóa là khiến bạn sống vui vẻ, sống hạnh phúc, không phải khiến bạn sống đau khổ. Thật ra mà nói, văn hóa là tài sản chung của con người trên toàn

thế giới, nó không thuộc về bất kỳ quốc gia hay dân tộc nào, là điều tốt đẹp đều nên được bảo tồn, đều nên mang ra vận dụng vào trong cuộc sống thường ngày.

Hỏi: Mọi quan hệ quan trọng giữa chế tác lễ nhạc và xã hội hiện đại là gì?

Đáp: Sau khi bạn hiểu rõ thì bạn sẽ biết được có mối quan hệ quá lớn. Nếu như có lễ, có nhạc, xã hội này sẽ rất có trật tự, giữa người với người vô cùng hòa thuận, mối quan hệ quá lớn. Trên toàn thế giới đều đánh mất rồi, cho nên thế giới hiện nay là thời loạn, loạn tới mức không cách nào chịu đựng nổi. Rất nhiều học giả chuyên gia, những chí sĩ nhân từ thường nghĩ tới vấn đề này, làm thế nào để hóa giải xung đột. Lễ hóa giải xung đột giữa người với người, lễ hóa giải xung đột trong bản thân của chính mình, tức là tâm tình, hóa giải tâm tình của chính mình. Xung đột trên thế giới hiện nay, thực sự là từ gia đình, vợ chồng xung đột, bạn xem tỷ lệ ly hôn cao như vậy. Tại sao lại ly hôn? Vợ chồng xung đột; cha con xung đột, anh em xung đột, không thể tưởng tượng được! Ngày tháng như vậy thật khó sống, đời người còn có niềm vui gì nữa? Cho nên người tự sát quá nhiều, hiện tại ngay cả trẻ nhỏ cũng tự sát. Tôi nghe nói học sinh tiểu học tự sát cũng rất nhiều. Tại sao chúng làm vậy? Sống không có niềm vui, sống không bằng chết, cho nên chúng bằng lòng chọn cái chết, đây là vấn đề xã hội nghiêm trọng.

Liên Hợp Quốc dốc sức đối với chuyện này, hằng ngày mở cuộc họp, tôi nghe nói họ từ những năm 70 đã bắt đầu tìm kiếm hóa giải xung đột, thúc đẩy thế giới an định hòa bình. Năm 70 cho đến nay, 35, 36 năm rồi, thế giới càng ngày càng loạn. Tôi cũng từng tham gia hội nghị Liên Hợp Quốc mấy lần, rất nhiều bạn bè tham dự, đích thực đều là giáo sư, hiệu trưởng đại học, còn có những vị lãnh đạo làm công việc giáo dục của đất nước, như bộ trưởng giáo dục. Sau khi hội nghị kết thúc đều không có lòng tin, cho nên nghị mà không quyết, quyết mà không hành. Ai chịu nghe lời bạn nói? Ai chịu làm theo? Cho nên tôi nói với họ, tôi nói đất nước người ta xem kết luận những hội nghị này của bạn, khách sáo một chút, đặt nó ở trong phòng lưu trữ, vĩnh viễn bảo tồn; không khách sáo thì ném vào sọt rác, phế liệu! Ai chịu nghe lời bạn?

Bạn nói nơi Hồng Kông này của chúng ta, Trường đặc khu có thể nghe theo nghị quyết của Liên Hợp Quốc không? Có thể làm theo không? Làm không được! Cho nên sau khi hội nghị kết thúc, mỗi người đều thở dài, đều lắc đầu. Tôi tham gia năm lần, tôi nói sau này Liên Hợp Quốc mời tôi, tôi cũng sẽ không tham gia nữa, hao người tốn của. Nhưng chuyện này là chuyện lớn, nhất định phải nghĩ phương

pháp thực hiện, cho nên chúng tôi tại quê nhà của tôi là Thang Trì – An Huy, dùng nơi nhỏ này làm thực nghiệm. Thực nghiệm thế nào? Dạy! Không dạy sao được! Dạy thế nào? Dạy Đệ Tử Quy. Thị trấn nhỏ này ở vùng quê, có 16 thôn trang, có một thị trấn nhỏ, tổng cộng là 17 đơn vị, cư dân 48.000 người. Hiện tại chúng tôi đã dạy ba tháng, rất có hiệu quả, ba tháng ở đó đại khái tổ chức mấy trăm buổi tọa đàm, tiếp nhận giáo học Đệ Tử Quy có 15.000 người. Chúng tôi hy vọng lại có thêm ba tháng nữa, 48.000 người ở thị trấn nhỏ này đều có thể tiếp nhận được giáo dục.

Hiện tại tố chất của cư dân được đề cao rồi, trước đây trong nhà bất hòa, hiện tại rất hòa, đặc biệt là con dâu mẹ chồng; trước đây thường nghe thấy hàng xóm cãi nhau, hiện tại không còn nữa; trước đây gặp người khác nói chuyện đều rất thô lỗ, không lễ phép, hiện tại thói xấu này đều sửa rồi. Thứ này có hiệu quả! Chúng tôi hy vọng những người bạn ở Hồng Kông, nếu như có thời gian hãy tổ chức một nhóm đi đến đó xem thử. Họ nói với tôi, ngồi xe lửa từ Hồng Khám, mất một đêm, ngủ một giấc đến sáng sớm ngày hôm sau là tới, tới nơi đó xem thử. Rất nhiều người xem xong nói với tôi, họ nói xem xong vô cùng cảm động, “đó là thế giới Cực Lạc”, đương nhiên chúng ta cách thế giới Cực Lạc vẫn còn quá xa, chỉ là cảm thấy cư dân nơi này không giống những người bình thường. Họ đã hiểu chuyện, giữa người với người không còn tranh giành, có thể làm được hợp tác cùng nhau, hiểu được tôn trọng người khác, hiểu được hỏi thăm người khác, gặp người khác đều có thể hành lễ cúi chào 90 độ.

Hình như chúng tôi có hai băng ghi hình, có thể dành thời gian chiếu cho mọi người xem thử, là báo cáo mà họ phỏng vấn bên đó, tới xem thử. Lại thu xếp thời gian tự mình tới đó, tham gia học tập của họ, ba ngày, năm ngày đều rất tốt. Chúng tôi làm điểm này để thực nghiệm, chủ đề của chúng tôi chính là câu “xã hội hài hòa” của chủ tịch Hồ, tôi thêm vào một câu là “đất nước lễ nghĩa”; “xã hội hài hòa, đất nước lễ nghĩa” thực hiện ở Thang Trì, chúng ta phải làm được nó, làm ra được. Sau khi làm được nửa năm hoặc mười tháng thì tôi sẽ mời người nước ngoài, mời người của Liên Hợp Quốc tới tham quan. Các bạn hàng ngày nghĩ, chỗ này của tôi làm được rồi, mọi người phải có lòng tin, đừng nói rằng không có hy vọng. Mở cuộc họp không làm được, phải dạy! Dạy học có thể làm được, mở cuộc họp không làm được. Thậm chí chúng tôi còn mời lãnh đạo một số quốc gia tới tham quan, bởi vì họ đều rất quan tâm, giống như lãnh đạo của Indonesia, Malaysia rất nhiệt tình. Chúng tôi ở cùng nhau thường thảo luận vấn đề này, rốt cuộc là cách làm như thế nào? Chúng tôi

chính là làm ra thực nghiệm này, họ tới xem thì họ sẽ sanh khởi tín tâm. Cho nên vô cùng quan trọng, có lễ, có nhạc.

Hỏi: Tiếp theo là câu hỏi của đồng tu trên mạng. Người hỏi nói trong khi con tu hành, có lúc tâm thường nghĩ đến quá khứ hoặc suy xét đến tương lai, không thể an trú trong hiện tại để cố gắng niệm Phật và ngồi thiền, xin sư phụ chỉ giáo.

Đáp: Vấn đề này tôi nghĩ không chỉ một người có, rất nhiều người đều có tật xấu này, rất muốn tu nhưng mà làm không được. Vấn đề là ở đâu? Vấn đề là ở nhận thức chưa thấu triệt. Cho nên Phật pháp, trước đây đại sư Chương Gia thường nói với tôi, Phật pháp là biết khó hành dễ, thực hành không khó? Tại sao hành lại khó như vậy? Bạn không biết đạo lý trong đó, bạn không hiểu được chân tướng sự thật; nếu hiểu được chân tướng sự thật, hiểu được đạo lý này thì không hề khó chút nào. Thực sự hiểu rõ rồi, cách làm sai lầm đó là đi xuống địa ngục, bạn bằng lòng đi không? Tâm hạnh tốt, nâng cao lên trên, trời Dục giới, trời Sắc giới, trời Vô Sắc giới, đây là đi lên thiên đường. Đương nhiên thù thắng nhất, hết thầy chư Phật giới thiệu, tán thán cho chúng ta, vãng sanh Tịnh độ là thù thắng bậc nhất, chúng ta nhất định phải hiểu rõ điều này.

Có những vấn đề này thì phải làm sao? Nghe kinh nhiều, tạm thời không ngồi thiền, tạm thời không niệm Phật nữa, đem toàn bộ tinh thần, thời gian đều tập trung vào nghe kinh; kinh thực sự nghe rõ ràng, nghe thấu triệt rồi mới tu hành lại. Cho nên trước tiên coi trọng giải, sau khi giải xong mới bắt đầu tu, đây mới là đúng đắn, giải hành mới tương ứng. Chỉ có giải mà không có hành, vậy thì không được, không đạt được thọ dụng; sau khi giải thì phải có hành, hành nhất định phải có giải, giải hành tương ứng. Phạm là bắt đầu có vấn đề này, trước tiên cầu giải, qua nửa năm đến một năm thì bạn lại niệm Phật, bạn lại ngồi thiền, tình hình sẽ khác. Cho nên trước tiên phải hiểu rõ ràng, hiểu thấu triệt.

Hỏi: Câu hỏi thứ hai, người hỏi nói, xin hỏi giáo lý, giáo nghĩa là chỉ điều gì?

Đáp: “Giáo” chính là lời dạy bảo của Phật Bồ-tát, chúng ta hiện nay gọi là “giáo dục Phật-đà”. “Lý” là đạo lý mà giáo dục này của ngài căn cứ theo, điều này rất sâu, nếu như thông đạt giáo lý thì điều gì cũng đều hiểu rõ, cho nên một kinh thông thì hết thầy kinh thông. Không chỉ thông đạt kinh Phật, kinh điển của tất cả tôn giáo trên toàn thế giới bạn đều thông đạt; tiến thêm một bước nữa, tất cả mọi học thuật trên toàn thế giới bạn cũng thông đạt. Tại sao vậy? Một lý. Cũng giống như cái cây, lý là gốc cây, bạn tìm thấy gốc thì bạn sẽ thông đạt tất cả. Điều này rất khó,

không phải là người bình thường có thể làm được, thực sự là người thượng thượng căn mà nhà Phật nói tới, tuyệt đối không phải là người bình thường có thể làm được.

Nếu như không làm được thì phải làm sao? Làm không được thì bắt đắ dĩ cầu loại thứ hai, đó là giáo nghĩa, đó chính là nghĩa lý, giáo nghĩa. Có thể thông đạt một phần giáo nghĩa, giống như cành cây của một cái cây, bạn không tìm được gốc cây, bạn tìm được cành cây. Tìm được cành cây, cành cây này cũng có rất nhiều nhánh, đây là nói rõ điều gì? Giống như mùi tông của Phật giáo vậy, bạn không thể thông đạt toàn bộ, bạn có thể thông đạt một tông, vậy cũng rất hiếm có. Có thể thông đạt một tông là giáo nghĩa, có thể thông đạt toàn bộ là giáo lý. Nhưng chúng ta học tập nên như thế nào? Trước tiên cầu thông đạt giáo nghĩa, sau khi thông đạt giáo nghĩa, chúng ta lại thâm nhập cầu thông đạt giáo lý thì không khó nữa. Học tập vẫn là phải có thứ tự trước sau, cạn sâu.

Hỏi: Câu hỏi thứ ba, người hỏi nói con là sơ học, hiện tại hằng ngày nghe bài giảng của lão pháp sư, đồng thời căn cứ theo quy định của đệ tử Phật để ước thúc chính mình, nhưng có lúc quản không được chính mình, sẽ mắng người, sẽ còn tức giận, xin hỏi con nên làm như thế nào?

Đáp: Vấn đề này chúng tôi đã giảng rất nhiều. Lúc mắng người, lúc tức giận, bạn phải giác ngộ được điều này tổn hại đối với chính mình vô cùng nghiêm trọng, tổn hại người khác chỉ có ba phần, tổn hại chính mình có bảy phần. Nếu bạn hiểu rõ ràng, hiểu thấu triệt đạo lý này thì bạn còn làm chuyện này nữa không? Bạn mắng người, thậm chí đánh người, tức giận, tự mình phải chịu tổn hại lớn! Mấy ngày mới khôi phục lại được, phải hiểu đạo lý này. Hơn nữa còn có phiền phức, nếu đối phương không có hàm dưỡng, bạn mắng họ, họ sẽ ghi nhớ trong lòng, sẽ biến thành thù hận. Hiện tại họ không có năng lực phản kháng lại bạn, tới lúc họ có năng lực thì họ sẽ tới báo thù, oan oan tương báo bao giờ mới dứt, điều này mới khổ, đau khổ! Cho nên Phật Bồ-tát dạy chúng ta, đến thế giới này điều quan trọng nhất là không được kết oán thù với người khác. Nhưng người bình thường không hiểu đạo lý này, vô tình hay cố ý đều đắ tội người khác, đắ tội người khác chính là kết oán thù với họ. Cho nên bản thân bạn trong đời này muốn làm chuyện gì, khắp nơi đều có chướng ngại, đó là gì? Oan gia trái chủ quá nhiều, không ai chịu giúp đỡ bạn, chỉ có người tới chướng ngại bạn, nguyên nhân là ở chỗ này. Đây là đời quá khứ tạo, hiện tại không sám hối, hiện tại không thay đổi thì tiền đồ của bạn sẽ càng đi càng khó khăn, đối với chính mình không có lợi ích.

Đặc biệt là khi bản thân có quyền, có địa vị, rất dễ dàng phạm những thói xấu này. Chuyện này chúng ta có thể thấy được, họ sẽ không có tiền đồ gì lớn. Bạn thực sự nhìn thấy người có địa vị cao, con người rất khiêm tốn, cho dù nhìn thấy bạn làm chuyện sai cũng sẽ không tức giận. Lúc tôi còn trẻ, tầm hai mươi mấy tuổi, cũng làm việc cho cơ quan chính phủ, địa vị của thủ trưởng chúng tôi cũng rất cao. Vào thời đó lượng công việc của chúng tôi đều không quá nhiều, nói cách khác, mỗi ngày làm việc đại khái ba bốn tiếng đồng hồ là xong rồi, có thời gian rảnh rỗi thì đọc sách, đọc báo để tiêu khiển. Có một lần chúng tôi trò chuyện với các bạn học ở trong văn phòng, tư thế ngồi của chúng tôi không tốt, lúc ngồi nhắc hai chân trước của ghế lên rồi người ngồi dựa vào. Chủ quản của chúng tôi, ông đến từ sau lưng tôi, tôi không nhìn thấy ông, ông vỗ vai của tôi, tôi vừa nhìn là thấy sếp tới. Ông không mắng tôi, ông nói với tôi: “ngồi như vậy rất dễ bị ngã, cậu sẽ bị thương đó”. Nói như vậy thì cả đời bạn sẽ ghi nhớ, vĩnh viễn sẽ không tái phạm tật xấu này nữa, lại mang tâm cảm ơn. Nếu như là vô tri, mắng bạn thậm tệ một trận, sau khi rời đi thì tôi vẫn ngồi như vậy, không phục mà!

Bạn xem, người thực sự làm sự nghiệp lớn sẽ không như vậy, họ không giống người bình thường. Người bình thường khi nhìn thấy thuộc hạ làm việc liền mở miệng mắng, họ không có tiền đồ gì, vị trí của họ đại khái đến chỗ này là hết rồi, họ sẽ không thăng chức được nữa. Nhất định phải hiểu điều này. Bạn nhìn thấy càng là người có địa vị cao, càng là khiêm tốn, càng hòa nhã, không có tức giận gì, bạn mới biết được đó là người lãnh đạo cấp cao thực sự.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, người hỏi nói việc chiêu đãi khách, tặng quà trong tứ nhiếp pháp mà sư phụ giảng có gì khác biệt với hủ bại trong xã hội? Giao lưu tình cảm có gì khác với ơn huệ nhỏ, lôi kéo và sa ngã?

Đáp: Khác biệt ở trí tuệ chứ không phải là tình cảm, dùng tình cảm thường sẽ có tệ nạn sanh khởi. Cho nên, Phật pháp mặc dù nói từ bi, phương tiện, có câu “từ bi làm gốc, phương tiện làm cửa”, nhưng mà tổ sư lại có hai câu nói: “từ bi nhiều họa hại, phương tiện xuất hạ lưu”, điều này không phải là trái ngược với hai điều từ bi và phương tiện của Phật sao? Tức là một cái là dùng trí tuệ, một cái là dùng tình cảm, một cái là giác, một cái là mê. Mê, bạn dùng từ bi thì rất nhiều họa hại, bạn dùng phương tiện thì cũng rất nhiều vấn đề, thực sự là xuất hiện hạ lưu. Cho nên tu học Phật pháp, quan trọng nhất là trí tuệ. Bạn xem tam học giới định tuệ, giới luật là

phương pháp, định vẫn là thuộc về phương pháp, do giới đặc định, do định khai tuệ, tuệ mới là mục đích.

Bạn xem Lục Tổ Đàn Kinh, đây là Tông môn, Thiên tông. Điều Thiên tông cầu là trí tuệ, không phải là thiên định. Đàn Kinh, bạn mở câu đầu tiên ra, Lục tổ nói “Tông niệm Ma-ha-bát-nhã ba-la-mật-đa”, cho nên họ tu học là bát-nhã ba-la-mật trong lục độ, không phải là thiên định ba-la-mật, phải biết điều này. Cho dù là Tông môn, Giáo hạ, thầy đều là trí tuệ. Phiền não nhẹ, trí tuệ tăng, trí tuệ của chúng ta tại sao không hiện ra được? Là do phiền não tập khí làm chướng ngại trí tuệ rồi. Nhìn thấy người khác thường thích nổi giận, thường mắng người thì làm sao có trí tuệ được? Đó chính là phiền não hiện tiền, chắc chắn không có trí tuệ; trí tuệ nhất định là tâm bình khí hòa mới sanh trí tuệ được.

Tứ nhiếp pháp mà nhà Phật nói là phương pháp, đây là lễ giữa người với người, không thể coi nó thành ơn huệ nhỏ; nếu bạn cho rằng là ơn huệ nhỏ thì sai rồi, đây là sự hiển lộ chân tình giữa người với người. Lễ, không ở chỗ nhiều, cũng không ở chỗ phong phú, nhưng rất cảm động người khác. Bạn tặng người khác một mảnh giấy ghi chú, một thẻ kẹp sách, đây là hết sức nhỏ bé, nhưng người khác cảm động rất sâu. Tức là nói bạn không quên họ, bạn thường nghĩ đến họ ở trong lòng, từ chỗ này xây dựng chân tình, điều này rất quan trọng. Cho nên, vợ chồng trong gia đình có thể hiểu được đạo lý này, vậy gia đình bạn hòa hợp, gia hòa vạn sự hưng, không được lơ là điều này.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, tâm Phật thanh tịnh cho nên thân Phật có thể phóng ánh sáng, tâm của chúng ta không thanh tịnh, cho nên ánh sáng trong tâm không hiện ra được, nhưng ma cũng có thể phóng ánh sáng, nguyên lý phóng ánh sáng của ma là gì?

Đáp: Thực ra bạn không biết, mỗi người chúng ta đều biết phóng ánh sáng, không có người nào không biết phóng ánh sáng. Không những con người biết phóng ánh sáng mà vật chất cũng đều biết phóng ánh sáng. Người học khí công họ không gọi là ánh sáng, họ gọi là khí, khí chính là ánh sáng. Cho nên họ có thể nhìn thấy khí sắc của bạn, từ khí sắc của bạn có thể nhìn ra được tình trạng sức khỏe của bạn, cũng có thể nhìn ra tâm tình của bạn. Thông thường như niệm Phật, thường đọc kinh thì tâm địa tương đối thanh tịnh, màu sắc ánh sáng đều tốt, ánh sáng của bạn thông thường là màu vàng kim, màu vàng, màu trắng đều tốt; nếu như tâm hạnh bất thiện, phiền não tập khí rất nặng, ánh sáng của bạn là màu xám, là xám xịt. Hết thầy đều

có, chỉ cần tâm của bạn thanh tịnh lại thì bạn có thể nhìn thấy, không phải là không có, tất cả đều có. Ma cũng có thể phóng ánh sáng, ma cũng là chúng sanh, họ làm sao lại không có ánh sáng cho được? Ma cũng tu hành, họ cũng tích lũy công đức, cho nên ánh sáng của đại ma vương cũng là màu vàng kim, nếu bạn không biết thì bạn không thể phân biệt họ là Phật hay là ma. Nhưng mà trong kinh, đức Phật nói với chúng ta, có một phương pháp rất hay để phân biệt. Ánh sáng của ma màu vàng kim, ánh sáng của Phật màu vàng kim, ánh sáng của Phật nhu hòa, như ánh sáng của mặt trăng vậy, không chói mắt; ánh sáng của ma rất chói mắt, giống như mặt trời vậy, bạn không có cách nào nhìn họ được, bạn nhìn thì bạn sẽ không chịu nổi. Đây là không giống nhau, một loại là nhu hòa, một loại là rất chói.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, người hỏi nói, năm con 2 tuổi bị sốt khiến tai bị điếc, hiện tại phải đeo máy trợ thính, nhưng vẫn có rất nhiều khổ não trong sinh hoạt, con cũng không muốn biến thành người máy, làm thế nào để quay về con người ban đầu của mình?

Đáp: Tôi không biết người đưa ra câu hỏi này có mặt ở đây không, không biết có mặt ở đây không. Đây là câu hỏi của đồng tu trên mạng, không có mặt ở đây. Tôi ngày mai chúng tôi có một tiếng đồng hồ nói về vấn đề này. Đây chính là nói gần đây ở Sơn Tây - Trung Quốc, có rất nhiều người từ trẻ đến già đều bị, hình như là người từ sáu, bảy tuổi đến tám mươi, chín mươi tuổi, bị một số bệnh nan y, bác sĩ không cách nào chữa trị được. Họ tụng kinh Địa Tạng, niệm Địa Tạng Bồ-tát, đều có thể khôi phục lại khỏe mạnh, hiệu quả còn tốt hơn chữa trị và thuốc men. Nghe nói bộ đĩa này tổng cộng có sáu đĩa, sau khi bộ đĩa phát hành có rất nhiều người đều tranh nhau lấy. Người sản xuất hôm qua gọi điện thoại cho tôi, chúng tôi đã liên hệ rồi, cậu ấy mới 36 tuổi, còn rất trẻ, vô cùng phát tâm, cậu ấy nói bộ đĩa này chỉ có hai người cùng nhau làm. Cậu ấy làm việc ở Đài phát thanh Trung ương, đã làm được 10 năm rồi, cho nên đối với truyền thông đại chúng cậu ấy rất quen thuộc. Cậu ấy gọi điện thoại nói với tôi, cậu ấy làm 6.000 bộ, đại khái đều tặng hết rồi, cậu ấy nói hiện tại người ta xếp hàng thỉnh bộ đĩa này. Cho nên bác sĩ chữa không khỏi, nhưng Phật Bồ-tát có thể chữa khỏi.

Hỏi: Câu hỏi thứ bảy, người hỏi nói học trò thỉnh được một bộ Trung Phong Tam Thời Hệ Niệm Toàn Tập, nếu như ở trong nhà mình thì có phải chỉ cần đọc tụng theo lời văn trong Hệ Niệm là được?

Đáp: Tôi không biết bạn có được bộ Trung Phong Tam Thời Hệ Niệm này là pháp sự Hệ Niệm ghi hình lại trong pháp hội, hay là giảng giải. Bởi vì Trung Phong Tam Thời Hệ Niệm Toàn Tập trước đây chúng tôi từng giảng giải một lần, có lưu hành đĩa giảng. Cho dù là bản thân bạn đọc tụng, hay là làm Tam Thời Hệ Niệm dựa theo nghi quỹ thì tốt nhất là trước tiên phải nghe qua giảng giải. Bạn đều tường tận, đều hiểu ý nghĩa của kinh văn, của khai thị này rồi, sau đó cho dù là tụng, cho dù là làm pháp sự này thì hiệu quả sẽ không giống. Nếu bạn không hiểu, không tường tận, tụng theo cái này thì không có hiệu quả gì nhiều.

Hỏi: Người hỏi nói như vậy liệu có thể siêu độ tổ tiên không?

Đáp: Thực sự hiểu được, hiểu rõ rồi thì có thể.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo, người hỏi nói con vừa đọc xong Nhận Thức Phật Giáo, biết được phải học tập năm khoa mục lớn, nhưng không biết bắt đầu từ đâu, là tu giới định tuệ trước, hay là bắt đầu tu tam phước làm một người thiện trước, hay là tu lục độ trước? Xin hỏi thứ tự học tập phù hợp là gì?

Đáp: Thứ tự phù hợp nhất là phải theo trình tự, nhất định phải bắt đầu làm từ tịnh nghiệp tam phước. Mà câu đầu tiên của tịnh nghiệp tam phước là “hiếu dưỡng cha mẹ, phụng sự sư trưởng”, thực hành trong Đệ Tử Quy, mình hiếu thân thế nào, tôn sư thế nào, bạn học Đệ Tử Quy là đúng rồi; “từ tâm không giết, tu thập thiện nghiệp”, điều này trong kinh Thập Thiện Nghiệp Đạo, cho nên sau khi bạn học xong Đệ Tử Quy thì học kinh Thập Thiện Nghiệp Đạo. Học xong là nói thực hành, bạn thực sự làm được rồi, nếu bạn chưa làm được, vậy thì chưa tính, không phải là nói tôi nghe rồi, tôi đọc rồi, chỉ vậy thôi thì chẳng có tác dụng, nhất định phải làm được nó. Trong Đệ Tử Quy tổng cộng có 360 câu, tổng cộng nói 113 điều. Tức là bạn đều phải làm được tất cả 113 điều này, thực hành được trong cuộc sống hàng ngày, vậy thì sẽ khác. Có nền tảng này rồi học Thập Thiện Nghiệp Đạo thì không khó, bạn sẽ làm được. Giống như hiện tại cư sĩ tại gia bình thường, không làm được Thập Thiện Nghiệp Đạo, người xuất gia không làm được Sa-di Luật Nghi, nguyên nhân là gì? Không có nền tảng, cho nên Đệ Tử Quy mới là nền tảng thực sự, nền tảng của nền tảng. Đệ Tử Quy là tầng đầu tiên, Thập Thiện Nghiệp là tầng thứ hai, Sa-di Luật Nghi là tầng thứ ba, phải học tập theo trình tự như vậy thì sẽ không khó.

Hỏi: Gần đây sư phụ giảng phẩm Tịnh Hạnh, bắt đầu học tập liệu có phải trước khi làm mỗi việc nên đọc kệ tụng trước, nhắc nhở chính mình phát tâm thực hành, thời gian còn lại thì niệm thầm câu Phật hiệu hay không?

Đáp: Không được, cách làm này là sai lầm. Phẩm Tịnh Hạnh là phương pháp tu hành cao nhất, chúng ta học thế nào đều học không được. Các ngài khởi tâm động niệm, niệm niệm đều không quên chúng sanh, niệm niệm đều là xả mình vì người, cái đó của các ngài là phương pháp tu hành của Bồ-tát, không phải là người phàm. Chúng ta hiện tại, bạn muốn học được phẩm Tịnh Hạnh, nhất định phải làm theo quy tắc, Đệ Tử Quy là bước đầu tiên, Thập Thiện Nghiệp là bước thứ hai, Sa-di Luật Nghi là bước thứ ba, Tỳ-kheo giới là bước thứ tư, Bồ-tát giới là bước thứ năm, dần dần đi lên thì bạn mới có thể tu được phẩm Tịnh Hạnh. Bạn không có nền tảng sâu dày phía dưới, phẩm Tịnh Hạnh là pháp thân Bồ-tát tu! Sau khi thực sự có thể làm được Bồ-tát giới, còn phải tu lục độ vạn hạnh, như vậy mới có thể tiến đến học tập phẩm Tịnh Hạnh và mười nguyện của Phổ Hiền Bồ-tát. Cho nên nhất định phải tuân tự theo từng bước, không được vượt cấp, vượt cấp chắc chắn là sai lầm. Cho nên hiện tại có thể đọc phẩm Tịnh Hạnh, đọc rồi sẽ sanh tâm kính ngưỡng đối với chư Phật Bồ-tát, sẽ sanh khởi kính Phật, kính Bồ-tát, kính Pháp, có thể sanh khởi tâm thành kính này. Học tập, vẫn là phải bắt đầu học từ chỗ nền tảng nhất.

Hỏi: Tiếp theo là câu hỏi của đồng tu ở Mỹ. Mạt học hơn một năm nay nghe lão pháp sư giảng kinh vô cùng hoan hỷ, hiện tại mỗi ngày niệm Phật hai tiếng đồng hồ, thời khóa sáng tối nghe kinh, lạy Phật 100 lạy. Lão pháp sư giảng kinh nói người ly hôn đều phải xuống địa ngục, con đã ly hôn mười mấy năm rồi, xin hỏi vẫn có thể vãng sanh được không?

Đáp: Người ly hôn cũng chưa chắc hoàn toàn xuống địa ngục, phải xem tâm hạnh của bản thân họ; nếu tâm hạnh đều thiện, vậy thì không có vấn đề, tâm hạnh bất thiện, vậy thì nghiệp tạo sẽ nặng. Bởi vì ly hôn mang lại ảnh hưởng tiêu cực cho xã hội, không phải tích cực, kết tội từ chỗ này thì rất đáng sợ. Cho nên, con người không được chỉ nghĩ đến chuyện của cá nhân mình, phải nghĩ đến tôi sẽ ảnh hưởng xã hội, tôi sẽ ảnh hưởng rất nhiều chúng sanh. Một ý niệm thiện chính là ảnh hưởng tốt, công đức vô lượng; sanh khởi một ý niệm sai lầm, một ý niệm ác thì đó là ảnh hưởng xấu, trách nhiệm nhân quả này nhất định phải tự mình gánh chịu, không thể không biết điều này.

Nhưng mà trong Phật pháp, cho dù tạo tác tội nghiệp cực nặng đều có thể sám hối, không có chuyện gì không thể sám hối; có một số tội nghiêm trọng, Phật cũng nói về bất thông sám hối, đó là về mặt ngôn từ đặc biệt nhấn mạnh, khuyên bạn không được phạm, mục đích là ở chỗ này. Thật ra mà nói, nếu phạm rồi vẫn có thể sám hối,

chứ không phải là bất thông sám hối, thực sự nói bất thông sám hối là nói không thông. Chúng ta nhất định phải hiểu được, Phật thuyết pháp, có pháp phương tiện, có thuyết chân thật. Chúng ta xem trong Quán kinh, tội của vua A-xà-thế đã tạo cực nặng, giết cha hại mẹ, hợp tác với Đề-bà-đạt-đa hại Thích-ca Mâu-ni Phật, phá hòa hợp tăng, ngũ nghịch thập ác ông đều làm hết. Tội nghiệp này sẽ đọa địa ngục A-tỳ, chúng ta thường nói là vĩnh viễn không thể thoát thân, tạo tội nghiệp nặng như vậy. Nhưng trong Đại tạng kinh có kinh A-xà-thế Vương, chúng ta xem thử, đó chính là sự tích một đời của vua A-xà-thế. Sau khi xem xong, vua A-xà-thế tới lúc lâm chung sám hối, thật tâm sám hối nhận sai, niệm Phật vãng sanh. Thông thường trong tưởng tượng của chúng ta đại khái là vãng sanh hạ hạ phẩm, đây là thông thường tổ sư giải thích kinh Phật cho chúng ta nói, ba bậc hạ đều là người tạo tác tội nghiệp [sám hối niệm Phật] vãng sanh. Vua A-xà-thế tạo tội nặng như vậy, ông niệm Phật vãng sanh, nằm ngoài dự đoán của chúng ta, Thích-ca Mâu-ni Phật nói với chúng ta, ông là thượng phẩm trung sanh.

Từ chỗ này chúng ta có thể lĩnh hội được, công đức sám hối không thể nghĩ bàn. Đây cũng là nhắc nhở chúng ta, chúng ta tuyệt đối không được xem thường những người tạo tác tội nghiệp. Bạn không được coi thường họ, bạn không được xem nhẹ họ, không chừng lúc họ lâm chung sám hối, phẩm vị còn cao hơn chúng ta, vậy khi tới thế giới Tây Phương Cực Lạc gặp mặt thì ngại biết bao. Cho nên, sức mạnh sám hối không thể nghĩ bàn, thực sự quay đầu, quay đầu là bờ, thừa nhận lỗi lầm của chính mình, vĩnh viễn không tái phạm, cho nên sám hối, thật ra mà nói chính là sau không tái phạm nữa.

Lúc tôi mới học Phật, đại sư Chương Gia dạy tôi, thầy nói với tôi “trong cửa nhà Phật, có cầu ắt ứng”, lần đầu tiên tôi nghe lời này là thầy dạy tôi. Nhưng bạn có cầu, không có cảm ứng, cầu thành tâm thành ý, như lý như pháp vẫn là không có cảm ứng. Đây là nguyên nhân gì? Bản thân có nghiệp chướng chướng ngại mất rồi, cho nên cảm ứng không thể hiện tiền. Vậy thì phải làm sao? Phải tu sám hối, sám trừ nghiệp chướng thì chướng ngại của bạn không còn nữa, cầu nguyện của bạn sẽ hiện tiền. Pháp sám hối như thế nào? Đại sư dạy tôi, sám hối không phải ở hình thức, mà ở thực chất. Hình thức là bạn ở trước mặt Phật Bồ-tát cung kính cúng dường, niệm mấy lần vãn sám hối, kệ sám hối, làm vậy không ích gì; phải từ trong nội tâm thực sự phát nguyện sau không tái phạm nữa, tôi biết tôi làm chuyện này sai rồi, sau này sẽ không có sai lầm thứ hai nữa, đây gọi là thực sự sám hối. Ở trước mặt Phật sám

hồi nhưng sau này vẫn làm thì không được, như vậy thì không có tác dụng gì. Hằng ngày đọc kệ sám hối, văn sám hối, ý niệm bất thiện vẫn sanh khởi như cũ, vậy thì có tác dụng gì? Như phía trước có nói, thích nổi giận, thích mắng người, sám hối rồi, ngày mai họ vẫn làm như vậy, vẫn nổi giận như vậy, mắng người như vậy. Vậy thì không ích gì, đây chính là nghiệp chướng quá nặng, không ngoài điều gì khác.

Cho nên, nhất định phải khắc chế chính mình, làm thế nào mới có thể thực sự cảnh giác được, ý niệm vừa khởi liền giác ngộ, tuyệt đối không được làm như vậy. Cho nên quy kết tới sau cùng, vẫn là vấn đề nhận thức. Tại sao chư Phật Bồ-tát nhìn thấy chúng sanh làm ác lại không trách cứ họ, không mắng họ? Trong mắt Phật thì tất cả chúng sanh đều là chư Phật, chẳng qua hiện tại chỉ là bạn bị mê hoặc mà thôi. Trong kinh Lăng-nghiêm nói rất hay, “hết thấy chúng sanh đều có đức tướng, trí tuệ của Như Lai, nhưng do vọng tưởng chấp trước mà không thể chứng đắc”. Họ sao lại không phải là Phật cho được? Ngay cả muỗi, kiến đều là Phật, ngựa quý, địa ngục cũng là Phật. Nếu bạn thực sự hiểu được chân tướng sự thật này thì tâm cung kính sẽ sanh khởi, đối với tất cả chúng sanh ác đạo, chúng sanh tạo ác nghiệp vẫn là cung kính, không khác với cung kính chư Phật Như Lai. Bạn xem mười nguyện của Phổ Hiền Bồ-tát, “lễ kính chư Phật”, chư Phật đây là nói ba đời, Phật quá khứ, Phật hiện tại, Phật vị lai, Phật vị lai chính là hết thấy chúng sanh. Bạn khinh mạn chúng sanh, coi thường chúng sanh tức là khinh mạn Phật vị lai. Tương lai họ sẽ thành Phật, bạn dùng tâm khinh mạn đối với họ thì bạn làm sao có thể thành tựu? Bạn không thể thành tựu được!

Nếu bạn thực sự học hiểu rồi, đối với muỗi kiến, khi chúng ta nhìn thấy, “Bồ-tát kiến, Bồ-tát kiến”. Khi chúng tới cắn chúng ta, đốt chúng ta, chúng ta có thể thương lượng với chúng, tôi bằng lòng cúng dường bạn; nếu chúng muốn ăn một bữa, chúng ôm bình bát tới, chúng ta bằng lòng làm thí chủ cúng dường chúng. Nhưng mà thế nào? Sau khi bạn đốt xong, không được khiến tôi bị đau, không được khiến tôi có cảm giác ngứa, đốt không đau không ngứa. Bạn xem cô Dương chung sống với muỗi rất tốt, cô Dương nói tôi bằng lòng cúng dường bạn, nhưng không được đốt trên mặt, đốt trên mặt tôi rồi, khi đi ra ngoài rất khó coi. Cho nên muỗi trước giờ chưa từng đốt mặt cô ấy, trên mặt, trên tay sẽ không đốt, cánh tay thì được, chân thì được. Có thể cúng dường, nhưng sẽ không đau, sẽ không ngứa, có Phật tánh!

Vừa nhìn thấy kiến, tôi gọi là “Bồ-tát kiến”, có lúc rất phiền phức. Có lần tôi vào nhà vệ sinh ở Úc, nhìn thấy khắp nền nhà vệ sinh đều là kiến, vậy thì không cách

nào sử dụng, nếu bạn sử dụng thì chắc chắn sẽ đập chết chúng. Tôi chỉ đành thương lượng với chúng, “Bồ-tát kiến ơi, chỗ này tôi cần sử dụng, các bạn từ đâu đến thì quay về nơi đó đi”. Căn phòng đó vừa mới xây, không biết kiến từ đâu tới nhiều như vậy. “Bạn từ đâu đến thì hãy quay về nơi đó đi, bên ngoài căn nhà mới là không gian hoạt động của các bạn”, nửa tiếng đồng hồ sau không tìm thấy một con kiến nào nữa. Không được tổn hại, nếu bạn ghét chúng, làm hại chúng thì sẽ càng hại càng nhiều, tại sao vậy? Chúng tới báo thù bạn, sao bạn lại có thể làm hại chúng? Bạn phải thương lượng với chúng. Cho nên động vật đều là Phật vị lai, đều có linh tánh, đều phải tôn trọng, không được khinh mạn, phải dùng tâm cung kính như đối với Phật Bồ-tát để đối xử với chúng, chúng có thể cảm nhận được.

Có một vị đồng tu nói với tôi, anh ấy cũng là nhìn thấy một đám kiến ở trên bàn cúng, ở trên bàn cúng Phật, đại khái là cúng trái cây có mùi thơm nên kiến tới. Anh ấy cũng cầu nguyện như pháp, kết quả là kiến thực sự rời đi, còn có mấy con kiến chưa rời đi, bò tới bò lui ở đó, anh ấy rất ghét, “sao mấy con này vẫn chưa bò đi vậy?” Buổi tối anh ấy mơ một giấc mơ, mơ thấy con kiến đó, nó nói chúng tới tuần tra, là tới tuần tra chứ không phải là không có việc gì, nó có nhiệm vụ, nó tới tuần tra, chúng là hộ pháp, là tới tuần tra, rất kỳ diệu! Anh ấy kể chuyện này cho tôi nghe, kiến nói với anh ấy trong giấc mơ, bốn con kiến tới tuần tra.

Cho nên hiểu được nhân tình là thông đạt! Nhất định không được coi thường động vật nhỏ. Đối với tất cả mọi người, nếu như chúng ta đều thương yêu bảo hộ, cung kính giống như đối với cha mẹ, anh chị em, vậy làm gì có chuyện chung sống không tốt? Vậy thì bạn trải qua đời sống của Phật Bồ-tát. Nếu như nhìn cái này không thuận mắt, cái kia không thuận mắt, vậy là bạn đang trải qua đời sống ở địa ngục, bạn không có vui vẻ, bạn chỉ có lo âu, không có vui vẻ; bạn có thể trải qua đời sống của Phật Bồ-tát, đó là hạnh phúc nhất, vui vẻ nhất. Chung sống hòa thuận với tất cả mọi người, điều đầu tiên là phải cung kính, cho nên lễ kính đặt ở đầu tiên. “Xưng tán Như Lai”, bạn xem liền không giống nữa, “lễ kính chư Phật” là bình đẳng, tuyệt đối không có phân biệt, nhưng xưng tán thì có phân biệt. Tại sao Phổ Hiền Bồ-tát không nói là xưng tán chư Phật mà phải xưng tán Như Lai? Như Lai là tánh đức, nói cách khác, khởi tâm động niệm, lời nói việc làm của bạn tương ứng với tánh đức thì tán thán, không tương ứng với tánh đức thì không tán thán. Thập thiện tương ứng với tánh đức thì phải tán thán, thập ác không được tán thán, thập ác hoàn toàn trái ngược với tánh đức. Hiểu thuận cha mẹ, thương yêu anh em là tánh đức, là thiên tánh.

Gần đây hình như có người nước ngoài làm thí nghiệm, thí nghiệm ra rằng “người ban đầu, tánh vốn thiện”, họ thí nghiệm như thế nào? Trẻ sơ sinh một, hai tháng, muốn bò nhưng vẫn chưa bò được linh hoạt, cố ý để trước mặt một món đồ nhỏ rất nhẹ rồi làm đổ. Sau đó bạn tỉ mỉ quan sát chúng, chúng sẽ dựng món đồ lên, chúng biết bạn không cẩn thận làm đổ, chúng sẽ cố gắng đẩy món đồ này, đẩy đến gần bạn. Họ nói nhỏ như vậy, lại không có ai dạy chúng, mà chúng hiểu được, họ nói đây là gì? Đây là bản tánh, bản tánh con người vốn thiện. Nhưng súc sanh thì không được, trong súc sanh chỉ có tinh tinh, nhưng tinh tinh không linh hoạt như con người, tinh tinh là bị động, không phải là chủ động. Chỉ có trẻ nhỏ, trẻ nhỏ một hai tháng tuổi, chúng là chủ động, chúng không phải là bị động, không hề yêu cầu chúng, chúng cũng không nghĩ đến báo đáp. Giống như tinh tinh làm chuyện này thì chúng có mục đích, chúng muốn được báo đáp; trẻ sơ sinh không có ý này, chúng sẽ chủ động giúp bạn dựng lên, dần dần đẩy món đồ đó đến trước mặt bạn. Họ làm thí nghiệm rất nhiều lần, chứng minh lúc trẻ nhỏ sanh ra rất thiện lương, biết hợp tác, biết giúp đỡ người khác. Giáo dục không ngoài điều gì khác, giáo dục chính là làm thế nào giúp đỡ thiên tánh này, đức hạnh tốt đẹp này có thể duy trì mãi mãi, sẽ không biến chất. Cho nên, trẻ nhỏ dần dần trưởng thành, chúng sẽ biến chất, chúng bị ảnh hưởng bởi môi trường bên ngoài, bị ô nhiễm. Đặc biệt là xã hội hiện nay vô cùng đáng sợ, câu hỏi tiếp theo sẽ hỏi tới chuyện này.

Hỏi: Hiện tại thanh thiếu niên thích chơi game, nội dung của những game này đa phần đều là dạy giết trộm dâm dối, xin hỏi tình huống như vậy thì phải làm thế nào?

Đáp: Vấn đề này hỏi rất hay, đây là vấn đề nghiêm trọng nhất của xã hội hiện nay, dạy hư con người rồi. Năm ngoái tôi tới thăm châu Âu, ở Paris, London, đồng tu bên đó nói với tôi, hai tuần trước có một đứa trẻ 14 tuổi giết chết anh trai mình. Tôi chỗ thăm phán, thăm phán hỏi em ấy, em ấy không biết, không biết giết người là sai lầm, giết anh trai là có tội, em ấy hoàn toàn không hiểu. Là nguyên nhân gì? Trò chơi mà, giết người là chơi vui, là trò chơi. Tương lai chúng giết cha mẹ cũng là trò chơi, bạn nói xem phải làm thế nào? Tôi đang nghĩ thấy đều là học được từ trong máy chơi game. Cho nên chúng tôi thể hội được, trẻ nhỏ như vậy, qua hai mươi, ba mươi năm nữa chúng trưởng thành, nếu như chúng nắm được chính quyền, vũ khí hạt nhân đều ở trong tay chúng, chúng ném lung tung khắp nơi, trò chơi mà! Chơi vui mà, vậy thì nguy rồi! Đây thực sự là ngày tận thế. Nói cách khác, là không có

năng lực phân biệt đúng sai thiện ác; từ nhỏ, có câu gọi là vào trước làm chủ, người Trung Quốc nói “từ nhỏ thành như thiên tánh, thói quen thành tự nhiên”, như vậy thì nguy rồi!

Vào mấy năm trước, hình như là năm 2000, hay là năm 2001, trong một tờ tạp chí tôi đọc được thanh thiếu niên ở Mỹ phạm tội, nhìn thấy tỷ lệ phạm tội mỗi ngày là khiến con người rất khiếp sợ, nguy rồi! Vì chuyện này mà tôi tới Los Angeles một chuyến, cả đi lẫn về hết một tuần lễ. Quay hai buổi tọa đàm ở đài truyền hình của Los Angeles nước Mỹ, chính là thảo luận vấn đề này. Lần đầu tiên chúng tôi mời Viện trưởng viện kiểm sát của toàn bang Los Angeles, ông là thẩm phán, ngoài ra còn mời thị trưởng của thành phố Pasadena, còn mời hiệu trưởng đại học California chi nhánh tại Los Angeles, bốn người chúng tôi thảo luận vấn đề này. Tôi đem tài liệu mà tôi đọc được hỏi Viện trưởng viện kiểm sát, tôi nói con số này có phải là thật không? Ông nói là thật. Tôi nói hiện tại các bạn có phương pháp để ngăn chặn nó không? Ông nói không có cách nào. Tôi nói nếu không thể ngăn chặn chuyện này, 30 năm sau nước Mỹ sẽ mất nước, tôi đưa ra lời cảnh báo này.

Bạn xem chuyện thanh thiếu niên Mỹ, giết cha mẹ là thường nghe thấy, ở trong trường giết giáo viên, giết bạn học. Súng ở Mỹ chưa thắt chặt kiểm soát, đến tiệm bán vũ khí, từ súng ngắn cho đến súng tiểu liên, rất rẻ! Đó không phải là đồ chơi, là súng thật. Lúc tôi ở Mỹ thì một cây súng là hai mươi đô. Cho nên trong cặp sách của học sinh tiểu học Mỹ thường có súng ngắn, chuyện này rất phiền phức. Mãi cho đến hiện nay, hình như súng vẫn chưa thắt chặt kiểm soát. Có một số đất nước có thắt chặt kiểm soát thì tốt hơn một chút, trẻ nhỏ chơi đều là đồ chơi, không phải chơi đồ thật. Cho nên máy chơi trò chơi điện tử hại chết người!

Từ thanh thiếu niên ham mê trò chơi điện tử này thì tôi cảm giác được ngày tận thế mà trong tôn giáo nước ngoài nói tới, có thể là liên quan mật thiết đến điều này. Hiện tại rất nhiều lãnh đạo của những đất nước có vũ khí hạt nhân trên thế giới đều rất có trí tuệ, có năng lực kiềm chế chính mình, sẽ không phát động chiến tranh vũ khí hạt nhân. Bởi vì mọi người đều biết chiến tranh vũ khí hạt nhân không có thắng thua, là cùng đi đến chỗ chết, chiến tranh mang tính hủy diệt, cho nên không có khả năng phát động cho lắm. Nhưng nhóm người được dạy ra từ máy trò chơi điện tử này, khi chúng trưởng thành, chúng chơi trò chơi, vậy thì rất có khả năng. Bạn có thể bảo đảm chúng không phát động không? Người nào đó phát động thì đương nhiên

người khác cũng phải đánh trả lại, đại chiến vũ khí hạt nhân lần thứ ba nổ ra, vậy thì trái đất thực sự hủy diệt rồi, cho nên càng nghĩ càng thấy đáng sợ.

Hiện tại phương pháp ngăn chặn duy nhất đó là chung sức hợp tác. Những quốc gia có vũ khí hạt nhân, toàn bộ đều tiêu hủy hết, để tương lai họ không có vũ khí hạt nhân, vậy sẽ không nổ ra chiến tranh có sức tàn thương lớn như vậy. Hiện tại chúng tôi hằng ngày tư duy vấn đề này, làm thế nào để khuyên những lãnh đạo quốc gia này có thể tiêu hủy hết toàn bộ vũ khí hạt nhân mà họ cất giữ? Đây là đề phòng ngày tận thế hiện tiền, chuyện này rất quan trọng, rất quan trọng, tuyệt đối không được xem nhẹ. Đồng tu của chúng ta, nếu như các bạn có con em, có con cái ham mê những máy trò chơi điện tử này thì nhất định phải ngăn cấm, nhất định phải khuyên chúng, thậm chí là tivi trong nhà đều không được xem.

Hiện tại học sinh tiểu học đều dùng máy vi tính, tôi không biết tình hình ở Hồng Kông như thế nào, ở nước ngoài, tiểu học đã dùng máy vi tính, lớp một tiểu học lên lớp học đã dùng máy vi tính. Sự ô nhiễm trong máy vi tính vô cùng nghiêm trọng, có rất nhiều cha mẹ không biết, còn cho rằng con cái của mình rất khá, bạn thấy chúng rất chăm chỉ, cả ngày từ sáng đến tối đều đang đọc sách. Chúng không phải là đọc sách, chúng là ở đó học giết trộm dâm dối. Đây chính là cha mẹ quan tâm quá ít, tạo thành di chứng về sau này, rất phiền phức! Đừng nói là những bạn nhỏ này, sự ô nhiễm mà thế hệ này của chúng ta phải nhận đã rất nghiêm trọng, may mà học Phật, thầy dạy chúng tôi không xem tivi, không nghe đài phát thanh, không đọc báo, tạp chí; tôi đã đoạn tuyệt chúng hơn 40 năm rồi, cho nên không bị ô nhiễm. Mỗi ngày chúng ta xem là kinh Phật, là sách thánh hiền xưa của Trung Quốc, những gì chúng tôi nghe cũng đều là giảng kinh thuyết pháp, cho nên mới giữ gìn được tâm thanh tịnh, không bị ô nhiễm.

Hằng ngày giảng kinh, giảng kinh vô cùng tốt, giảng kinh khuyên người khác, hằng ngày khuyên người khác, nếu bản thân làm không được, vậy thì xấu hổ biết bao, không hay không biết bản thân liền khế nhập, cũng không thực lòng muốn học, nhưng hằng ngày giảng, giảng mấy chục năm, tự nhiên sẽ nhập cảnh giới. Đây là phương pháp rất hay, cho nên dạy và học cùng tiến bộ, hằng ngày ở cùng thánh hiền, cùng Phật Bồ-tát thì bạn sẽ không học cái xấu. Ở trong nhà, nhất định phải tạo môi trường này, tạo bầu không khí này cho trẻ nhỏ. Giống như không xem tivi, trẻ nhỏ không thể không có vui chơi, chúng ta tìm đĩa hay, đĩa luân lý đạo đức, về mặt thiện, cho chúng xem những thứ này. Đợi đến khi chúng có khả năng nghe kinh, có thể để

chúng nghe thử. Cho một số trẻ có thiện căn, có thiện căn chính là người tái lai, đời trước là học Phật, vừa tiếp xúc thì chúng liền hoan hỷ. Tôi nghe nói có trẻ hai ba tuổi, nghe tôi giảng kinh thuyết pháp chúng rất hoan hỷ, chỉ cần nghe tôi giảng kinh thì chúng liền tới, rất ngoan, ngồi ở nơi đó. Cho dù chúng có nghe hiểu hay không, chúng rất ngoan ngoãn có thể ngồi ở đó hơn một tiếng đồng hồ, thật không dễ gì! Đây chính là thiện căn, thời gian dài huân tu như vậy thì chúng sẽ không trở thành xấu. Việc này chúng ta phải cố gắng, đặc biệt là phải quan tâm, phải dẫn dắt các em nhỏ. Nếu đã ham mê máy trò chơi điện tử thì phải giúp chúng quay đầu, giúp đỡ chúng sửa đổi lại, để chúng có hoạt động giải trí chính đáng.

Những thứ cổ điển của Trung Quốc rất tốt, những thứ cổ điển, giống như hí kịch, trong đó đều là dạy hiếu để trung tín, cho nên hí kịch trước đây của Trung Quốc đều là trung hiếu tiết nghĩa, nhân quả báo ứng, biểu diễn những điều này, nó thuộc về giáo dục. Đặc biệt là diện tích Trung Quốc lớn như vậy, trường học không có nhiều, con người biết đạo lý, biết lễ tiết là dựa vào điều gì? Là dựa vào loại giáo dục này, cho nên đây là thuộc về giáo dục xã hội. Tốt rồi, hôm nay thời gian đã hết, mấy câu hỏi của chúng ta giải đáp đến chỗ này thôi. Cảm ơn những câu hỏi của mọi người.